

Fugleskader i majs – kan der gøres noget?

af Anders Schou

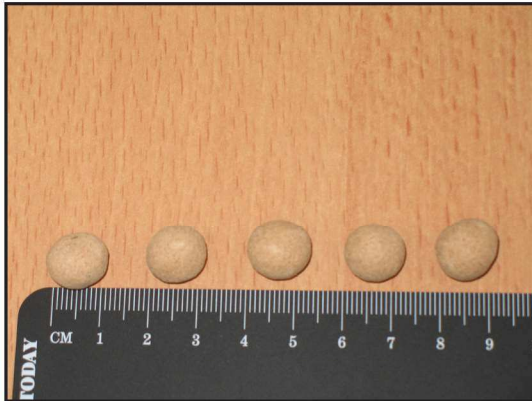
Der gives ingen lette løsninger på problemet med fugleskader i majs. Det skal dog ikke hindre os i at lave forsøg på at afværge fugleskaderne. Skaderne sker ved at fugle finder og æder de nysåede majs-kerner, så længe de stadig indeholder oplagsnæring. Iværksætter man ikke foranstaltninger til at afværge fugleskader kan fuglene æder rydde store arealer af majs-marken. Fugleskader kan på visse lokaliteter opleves som den største udfordring og det største problem ved dyrkning af økologisk majs.

Udvalget af skræmmemidler udgøres af gas-kanoner, forskellige fugleskræmsler som kan være mekaniske og med eller uden lyd og op-hængning af døde fugle. Skræmmemidlerne er desværre kun effektive i en begrænset periode. Skræmmemidler har størst virkning de første dage og flytning hver 2-4 dag kan derfor be-

vare den afskrækkende virkning over længere tid fordi fuglene ikke når at vænne sig til deres tilstedeværelse. Kombineres brugen af skræmmemidler med menneskelig tilstedeværelse og aktivitet i marken bevares den afskrækkende effekt i en længere periode.

Fugleskader kan opstå op til 4 uger efter så-ning. Det er derfor nødvendigt at variere og flytte skræmmemidlerne i hele perioden fra begyndende fremspiring indtil frøets oplags-næring er opbrugt. Flittig brug af de nævnte tiltag kan mindske fugleskaderne, men helt for-hindre dem kan de ikke.

Økologisk Rådgivning har startet et projekt, som skal afdække om det er muligt at behandle majsfrø med stoffer, som bevirker at fuglene mister interessen for at æde dem.

Billede 1. Majsfrø pilleret med savsmuld. Frøene har en diameter på 10 mm og en jævn og glat overflade.

I 2007 blev der på foranledning af en gruppe mælkeproducenter behandlet en sæk majsfrø. Frøet blev overfladebehandlet med fint formuleret savsmuld blandet med bindemiddel. Overfladebehandlingen gav et hårdt frø, som det formodedes at fuglene ikke havde interesse i.

Den praktiske anvendelse af det pillerede frø vil i første omgang være begrænset til forsøg da produktionsprisen er meget høj. Den høje pris på det anvendte frø har dog gjort at vi undersøgte hvilke andre metoder der findes til overfladebehandling af frø. En metode synes at være interessant. Ved denne metode overfladebehandles med langt mindre materiale, hvilket gør den væsentlig billigere. En forsigtig vurdering fra firmaet, der kan udføre opgaven, lyder på godt 1 øre pr. frø. Det svarer til en omkostning på den forkerte side af 1000 kr pr. ha. Det har dog ikke været muligt at fremskaffe frø, der har været behandlet med den metode, for at teste den sammen med pilleringsmetoden.

Billederne viser at majsfrøene var i stand til at spire selv om de var pakket ind i en tyk skal. I ugen efter udsåning var observationerne yderst positive, fuglene viste ingen interesse for den nytilsåede parcel. Næste besøg var derfor en stor skuffelse. Parcellen med de behandlede frø var ryddet og fuglene havde ikke efterladt

Billede 2. Pilleret majsfrø, spiren er brudt gennem pilleringsmaterialet. Frøene var lagt til spiring fire dage før billedet blev taget.

en eneste plante. Fuglene havde opdaget, at det efter et stykke tid var muligt at fjerne overfladebehandlingen, når denne var blevet fugtig. Afprøvningen af det behandlede frø viste at denne overfladebehandling ikke kan stå alene - der skal mere til hvis fuglene skal afholdes fra at æde majsfrøet.

Vi har i Økologisk rådgivning fået penge til et projekt, hvor vi vil undersøge om det er muligt at tilsætte overfladebehandlingen noget, som kan mindske fuglenes interesse for frøet uden at det hæmmer spireevne og fremspiring. Overfladebehandlingerne vil blive kombineret med udsprøjtning af stoffer, som formodes at have en repellerende effekt på fugle. Projektet vil blive gennemført i samarbejde med Vikima Seeds og Danisco, som har det nødvendige udstyr til pillering og coating af frø. Forhåbentligt er det muligt at finde en behandling eller en kombination af flere forskellige behandlinger, som gør det muligt at nedbringe den tid og de kræfter, der i dag bruges på at afværge fugleskader i majsmarkerne.

Konklusion

Overfaldebehandling med savsmuld er forbundet med store omkostninger

Overfladebehandling med savsmuld havde ingen virkning på sorte fugle.

Overfaldebehandlingen skal tilsættes et stof med repellerende virkning.